

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Federacja Inicjatyw Oświatowych

Fundacja Wspierania Aktywności Lokalnej FALA

Fundacja Partnerstwo dla Środowiska

Fundacja Civis Polonus

Szkoła Wyższa Przymierza Rodzin

Praca z grupami zróżnicowanymi wiekowo – dobre praktyki

Elżbieta Tołwińska-Królikowska

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

fakty i opinie ...

JAKIE SĄ MAŁE WIEJSKIE SZKOŁY?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Słabe strony małych szkół

- ❖ odległość od centrów kultury i nauki, zasobów edukacyjnych takich jak biblioteki, domy kultury, muzea itp.
- ❖ odległość od placówek doskonalenia nauczycieli i bibliotek pedagogicznych,
- ❖ osamotnienie nauczycieli – specjalistów przedmiotowych – na ogół to tylko jedna osoba w szkole,
- ❖ nieprzystosowanie programów nauczania i podręczników do warunków lokalnych – dzieci zdobywają wiedzę o Warszawie czy Krakowie, ale nie o swojej miejscowości i gminie,
- ❖ konieczność prowadzenia nauczania w klasach łączonych, postrzeganych jako rozwiązanie zaniżające poziom nauczania,
- ❖ często słabszy rozwój społeczny i większa nieśmiałość dzieci wiejskich - mniejsza liczba kontaktów z innymi ludźmi.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Mocne strony małych szkół

- ❖ mała liczba uczniów w szkole i w poszczególnych klasach i fakt, że wszyscy mogą się poznać osobiście, indywidualizacja nauczania,
- ❖ mało liczne grono pedagogiczne, które ma dzięki temu ułatwioną współpracę, działania interdyscyplinarne,
- ❖ wielkość szkoły jako instytucji – ułatwiająca wprowadzanie zmian organizacyjnych,
- ❖ przyjazne najbliższe otoczenie szkoły, które identyfikuje się z nią i uważa za swoją,
- ❖ łatwość wyjścia z uczniami poza budynek – prowadzenia zajęć dydaktycznych w „rzeczywistym” świecie.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

JAK TO ROBIĄ INNI?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Walia – reforma edukacji wczesnej

- uczenie się w realnym świecie

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Walia

- Uczenie się w działaniu

Niespodzianki!?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

FEDERACJA
INICJATYW
OSWIATOWYCH

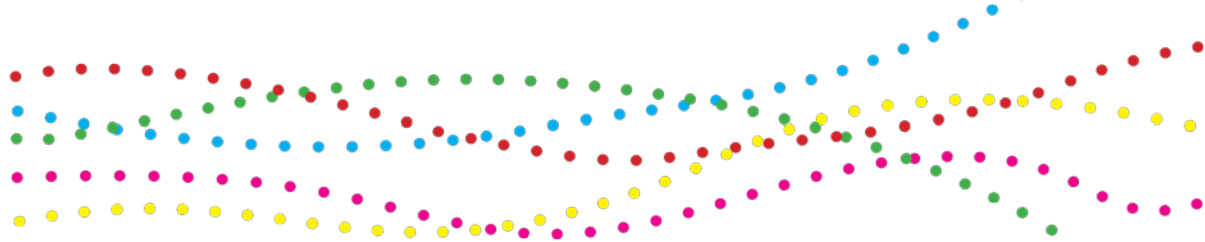
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Walia – praca w zespole a indywidualizacja

- Pomoce dydaktyczne
- Organizacja pracy
- Indywidualne zadania i wymagania

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Finlandia – kraina małych szkół

- łączenie klas
- metoda projektu w grupie zróżnicowanej wiekowo
- duża ilość zadań manualnych, artystycznych
- wykorzystanie przestrzeni

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Finlandia – kraina małych szkół

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Francja

- Praca nauczyciela wiejskiej szkoły z grupą dzieci od 4 do 10 r. ż.

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

A więc...

LIKWIDOWAĆ CZY ZMIENIAĆ?

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Należy zmienić:

- metody pracy dydaktycznej
- organizację pracy
- zarządzanie
- funkcję
- sposób finansowania

SP w Korzeczniku

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

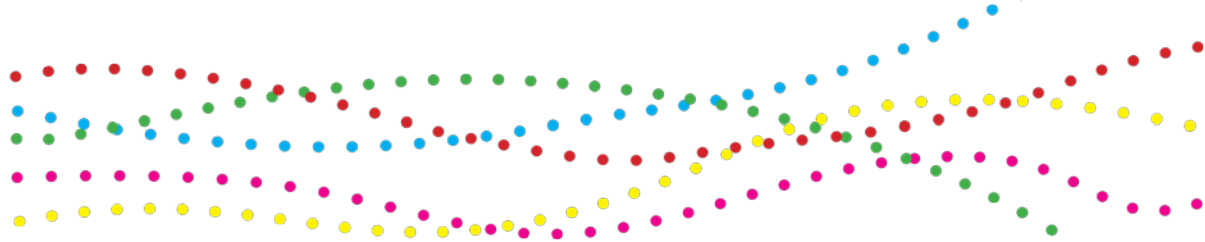
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Dydaktyka - metoda projektu edukacyjnego

- umożliwia wspólną pracę uczniów w różnym wieku
- rozwija umiejętności społeczne
- buduje poczucie sprawstwa i własnej wartości
- pozwala rozwinąć zarówno wiedzę jak i umiejętności oraz kształtować postawy
- jest interdyscyplinarna
- umożliwia każdemu uczniowi wykorzystanie jego zasobów

SP w Nadbrzeżu

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Dydaktyka – grupy zróżnicowane wiekowo

SP w Kaliskach

- uczniowie uczą się funkcjonować w większej grupie
- w społeczności szkolnej powstaje silna więź
- „starsi uczą młodszych” – korzyści dla obu stron

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Dydaktyka – wykorzystanie lokalnych zasobów

- otoczenia szkoły
- rodziców – „asystentów” nauczyciela
- miejscowych ekspertów,
- zwyczajów, historii lokalnej,
- miejsc, budowli, przyrody.

SP w Maziarzach Starych

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Dydaktyka – z uczniami uczą się dorośli

- Uczniowie angażują mieszkańców
 - Uczą się, że mogą zmienić swoją wieś...
- ...i cały świat

SP w Gąskach

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

W wyniku takiej edukacji uczniowie...

...zdobędą potrzebną
wiedzę i umiejętności,
a przy okazji dobrze poznają
swoje miejscowości,
silniej się z nimi zwiążą
i pokochają je.

Tylko wtedy zechcą
do nich kiedyś wrócić
i czynić lepszymi miejscami
do życia.

*SP w
Gozdawie*

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

Organizacja pracy szkoły

- Różne formy organizacyjne: klasy łączone, grupy zróżnicowane wiekowo, dni projektowe...
- Unowocześnienie pracy w klasach łączonych – to dobra forma edukacji

SP w Lipinach

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Zarządzanie szkołą

- z udziałem społeczności szkolnej: uczniów i rodziców,
- z udziałem mieszkańców wsi.

Szkoła to ich dorobek,
zasób, „serce wsi”.

SP w Próchenkach

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

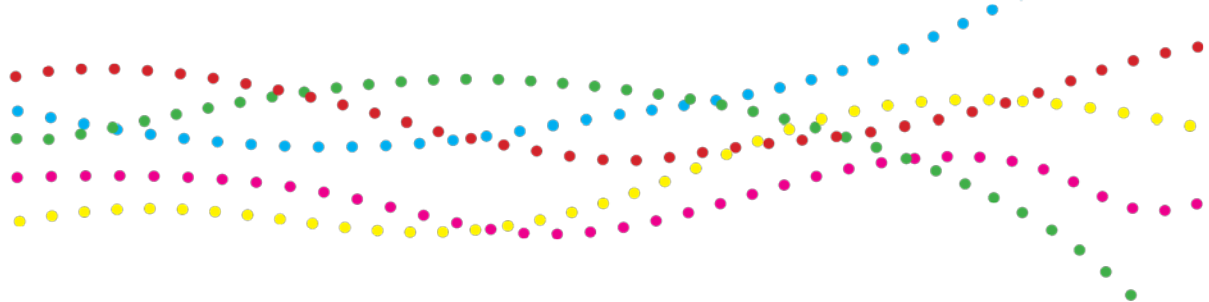
UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

z małej **szkoły**
w wielki **świat**

Dziękuję za uwagę

zdjęcia zrobiono
w Małych Szkołach
biorących udział
w projekcie

www.malaszkola.pl

SP w Gąskach

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

